

Sygnatura akt *II AKa 98/15*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Krzysztof Eichstaedt (spr.)

Sędziowie: SA Sławomir Wlazło

SO del. Sławomir Lerman

Protokolant: st. sekr. sąd. Jadwiga Popiołek

przy udziale K. G., prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2015 r.

sprawy

1. **T. S. (1)**

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w związku z art. 12 kk; art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk; art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk; art. 270 § 1 kk w związku z art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk

2. **M. M. (1)**

oskarżonej z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk; art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w związku z art. 294 § 1 kk i art. 273 kk w związku z art. 11 § 2 kk w związku z art. 12 kk

3. **B. C. (1)**

oskarżonej z art. 228 § 3 kk w związku z art. 12 kk

4. **M. M. (2)**

oskarżonej z art. 228 § 3 kk w związku z art. 12 kk; art. 228 § 3 kk

5. **J. S. (1)**

oskarżonego z art. 228 § 3 kk w związku z art. 12 kk

6. **A. W. (1)**

oskarżonej z art. 229 § 3 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 16 grudnia 2014 r., sygn. akt IV K 191/10

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż:

a) odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu T. S. (1) w pkt 2 wyroku (zarzut II) oraz czynu przypisanego oskarżonej M. M. (1) w pkt 6 wyroku (zarzut II) przyjmuje, iż wprowadzenie kredytodawcy w błąd dotyczyło zdolności kredytowej kredytobiorcy i polegało na załączeniu wniosku kredytowego, a następnie do umowy kredytowej nierzetelnych i poświadczających nieprawdę dokumentów dotyczących zawartych umów zlecań z Biurem (...) i osiągniętych z tego tytułu przez M. M. (1) (K.) dochodach, a nadto z podstawy prawnej skazania eliminuje przepis art. 297 §1 kk,

b) z opisu czynu przypisanego oskarżonemu T. S. (1) w pkt 3 wyroku (zarzut III) oraz czynu przypisanego oskarżonej M. M. (1) w pkt 7 wyroku (zarzut III) eliminuje zwrot „której rzeczywistym właścicielem był T. S. (1)”,

c) odnośnie czynów przypisanych oskarżonym B. C. (1) w pkt 9 wyroku (zarzut VI) i J. S. (1) w pkt 16 wyroku (zarzut IX) z opisu czynów eliminuje zwrot „stanowiące naruszenie przepisów prawa” i za podstawę skazania przyjmuje art. 228 §1 kk w z w zw. z art. 12 kk, a za podstawę wymiaru kary art. 228 §1 kk, orzeczoną wobec oskarżonej B. C. (1) karę pozbawienia wolności łagodzi do 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy, natomiast wobec J. S. (1) do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy,

d) odnośnie czynów przypisanych oskarżonej M. M. (2) (pkt 12 i 13 wyroku) z ich opisu eliminuje zwrot „stanowiące naruszenie przepisów prawa i przyjmuje, że czyn z zarzutu VII wyczerpuje dyspozycję art. 228 §1 kk w zw. z art. 12 kk, a czyn z zarzutu VIII dyspozycję art. 228 §1 kk, a nadto stanowią ciąg przestępstw z art. 91 §1 kk, orzeczoną wobec oskarżonej karę pozbawienia wolności łagodzi do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy, przyjmując za podstawę skazania art. 228 §1 kk w zw. z art. 91 §1 kk,

e) odnośnie oskarżonej A. W. (1) przyjmuje, iż czyn przypisany oskarżonej wyczerpuje dyspozycję art. 229 §1 kk i przepis ten przyjmuje za podstawę skazania i wymiaru kary, a orzeczoną wobec oskarżonej karę pozbawienia wolności łagodzi do 6 (sześciu) miesięcy.

2) w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

3) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. K. i adw. R. D. kwoty po 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym oskarżonemu T. S. (1) i oskarżycielowi posiłkowemu S. D.,

4) zasądza od oskarżonego T. S. (1) na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. O. kwotę 600 (sześćset) złotych, tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,

5) zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem apelacyjnym.

SSA Sławomir Wlazło SSA Krzysztof Eichstaedt SSO del. Sławomir Lerman

Sygn. akt II AKa 98/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014r. wydanym w sprawie IV K 191/10 Sąd Okręgowy w Łodzi uznał:

1) oskarżonego T. S. (1) za winnego popełnienia:

a) przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 270§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

b) ciągu przestępstw wyczerpującego dyspozycję art. 297§1 k.k. i art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

c) przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 270§1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

2) oskarżoną M. M. (1) za winną popełnienia ciągu przestępstw wyczerpującego dyspozycję art. 297§1 k.k. i art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności;

3) oskarżoną B. C. (1) za winną popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 228§3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył jej karę 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

4) oskarżoną M. M. (2) za winną popełnienia ciągu przestępstw wyczerpującego dyspozycję art. 228§3 k.k., w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył jej karę 2 lat pozbawienia wolności;

5) oskarżonego J. S. (1) za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 228§3 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

6) oskarżoną A. W. (1) za winną popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 229§3 k.k. i za to wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności.

Za będące w zbiegu realnym przestępstwa sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego T. S. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, a na podstawie art. 41§1 k.k. orzekł zakaz wykonywania zawodu związanego z obrotem nieruchomościami na okres 8 lat oraz na podstawie art. 46§1 k.k. orzekł o obowiązku naprawienia szkody, a także zszadził na rzecz powoda cywilnego kwotę 10.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa.

Wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych: M. M. (1), B. C., M. B. – M., J. S. i A. W. kar pozbawienia wolności sąd I instancji warunkowo zawiesił na wskazane w wyroku okresy próby.

Sąd meriti orzekł ponadto na podstawie art. 45§1 k.k. przepadek korzyści od oskarżonych: B. C., M. B. – M. i J. S..

Wyrok sądu okręgowego w ustawowym terminie zaskarżyli obrońcy oskarżonych: T. S. (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5708), M. M. (1) (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5689-5691, k. 5719-5720), B. C. (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5772-5773), M. B. – M. (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5784-5786), J. S. (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5680-5681) i A. W. (zobacz zarzuty i wnioski apelacyjne k. 5713-5714).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Odnośnie apelacji obrońcy oskarżonego T. S. (1)

Apelacja obrońcy oskarżonego nie zasługiwała na uwzględnienie. Autor apelacji w pisemnym środku odwoławczym podnosił zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, nie kwestionując winy oskarżonego. Odnosząc się do tego zarzutu należy przede wszystkim odnotować, iż rażąca niewspółmierność wymierzonej kary zachodzi wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane przestępstwo nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego (zobacz: wyrok SN z dnia 10 lipca 1974r. OSNKW 1974, z. 11, poz. 213; wyrok SN z dnia 14 listopada 1986r. OSNPG 1987, z. 10, poz. 131; wyrok z dnia 30 listopada 1990r. , OSNKW 1991, z.7 – 9, poz. 39). Z uwagi na znaczne przewartościowanie tzw. dyrektyw sądowego wymiaru kary w art. 53 k.k. w porównaniu z art. 50 k.k. z 1969r. dodać należy, iż w każdym przypadku sąd powinien baczyć przede wszystkim na to, aby dolegliwość całokształtu represji nie przekraczała stopnia jego winy, albowiem każda kara nie spełniająca tego ostatniego wymogu uznana będzie za rażąco surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k..

Jak czytamy w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1973r. (OSNPG 1974, z. 3-4, poz. 51), rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 387 pkt 4 (ob. art. 438 pkt 4) k.p.k., zachodzić może tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji rewizyjnej (ob. odwoławczej), w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 50 (ob. art. 53) k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego (zob. też aprobowane uwagi M. Cieślaka i Z. Dody, *Palestra* 1975r., nr 3, str. 64).

Na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco” niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować.

Przechodząc już bezpośrednio na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż w realiach niniejszej sprawy kary orzeczonej zarówno za poszczególne czyny, jak i kary łącznej w żadnym wypadku nie można traktować jako kary rażąco niewspółmiernie surowej w rozumieniu przepisu art. 438 k.p.k., co uzasadniałoby jej złagodzenie. Dostrzec przede wszystkim należy to, co ze zrozumiałych powodów stara się nie zauważać obrońca oskarżonego, iż T. S. (1) doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem aż 37 osób, wyrządzając im łącznie szkodę o znacznej wartości (czyn z pkt I za który orzeczono karę 2 lata pozbawienia wolności). Za przypisany oskarżonemu ciąg przestępstw wyczerpujący po korekcie kwalifikacji prawnej dokonanej przez sąd apelacyjny dyspozycję art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. i art. 273 k.k. w zw. a art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. orzeczono karę 1 rok i 3 miesiące pozbawienia wolności, a więc karę w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Wreszcie za przestępstwo wyczerpujące dyspozycję art. 270§1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. i w zw. z art. 11§2 k.k., w ramach którego oskarżony podrobił aż 64 różnego rodzaju dokumentów, orzeczono karę 1 rok i 3 miesiące pozbawienia wolności, czyli także w dolnych granicach ustawowego zagrożenia.

W ocenie sądu apelacyjnego zważywszy na ilość przestępczych zachowań składających się zarówno na przestępstwo ciągle, jak i na ciąg przestępstw, a także wartość szkody spowodowanej przez oskarżonego, orzeczona wobec oskarżonego kara nie nosi cech rażącej niewspółmierności, nawet przy uwzględnieniu, co uczynił sąd meriti, poważnej okoliczności łagodzącej jaką w niniejszej sprawie było przyznanie się do winy przez oskarżonego i wyjawienie okoliczności popełnienia zarzucanych mu przestępstw, a także ujawnienia osób, które z faktem tym były bezpośrednio związane.

Nie można także powiedzieć aby łączna kara pozbawienia wolności nosiła cechy kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k., skoro sąd meriti orzekając karę łączną zastosował wobec oskarżonego zasadę całkowitej absorpcji.

Również w realiach niniejszej sprawy, cechy o której mowa powyżej nie ma orzeczony wobec oskarżonego zakaz wykonywania zawodu związanego z obrotem nieruchomościami na okres 8 lat oraz orzeczony na podstawie art. 46§1 k.k. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem.

W ocenie sądu apelacyjnego słusznie postąpił sąd meriti, iż nie zawiesił wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, dostrzegając z jednej strony przyznanie się oskarżonego do zarzucanych mu czynów i ujawnienie zarówno przestępstw popełnionych przez siebie, jak i inne osoby, a z drugiej strony fakt uprzedniej karalności oskarżonego, która w ocenie sądu I instancji zasadnie nie daje podstaw do przyjęcia pozytywnej prognozy, iż oskarżony T. S. przebywając na wolności będzie przestrzegał porządku prawnego. Wbrew sugestii obrońcy oskarżonego sąd meriti nie tylko w prawidłowy sposób ustalił katalog istotnych okoliczności łagodzących i obciążających, ale także nadał im właściwego znaczenia, a także w przekonujący sposób rozważył, iż brak było podstaw do warunkowego zawieszenia orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.

Obrońca oskarżonego wnosząc o warunkowe zawieszenie wykonania kary orzeczonej wobec oskarżonego T. S., bardzo eksponował fakt ujawnienia przez oskarżonego nie tylko popełnionych przez niego przestępstw, ale także przez inne osoby. Gdy jednak na okoliczność tą spojrzeć się poprzez pryzmat czynów przypisanych oskarżonemu i szkody jakie

zostały nimi wyrządzone, a także uprzedniej karalności oskarżonego, to w żadnym wypadku nie można przyznać racji obrońcy oskarżonemu, iż sąd meriti powinien warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Dokonana przez sąd meriti korekta wyroku w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt 2 i 3 zaskarżonego wyroku, pozostawała jednak bez zmian na wysokość orzeczonej kary, albowiem podstawą wymiaru kary był przepis art. 294§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. i art. 91§1 k.k., a nadto orzeczono karę nieco powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia (szerzej na ten temat przy omawianiu apelacji oskarżonej M. M. (1); zobacz także str. 95 uzasadnienia wyroku sądu meriti).

Odnośnie apelacji obrońców oskarżonej M. M. (1)

Apelacja obrońców oskarżonej zasługiwała na częściowe uwzględnienie, czego efektem było wydanie przez sąd apelacyjny orzeczenia reformatoryjnego.

Na uwzględnienie służył zarzut obrazy art. 297§3 k.k. W pierwszej kolejności odnotować należy, iż kredyt w kwocie 239.735,97 zł jaki oskarżona M. M. (1) zaciągnęła z (...) Bank S.A z siedzibą we W. oskarżona spłaciła w dniu 23 maja 2007r. (k. 2044, t. XIIA) kredytem jaki został jej udzielony przez (...) z siedzibą w W. Oddział 10 w Ł.. Z punktu widzenia klauzuli niekaralności, o której jest mowa w art. 297§3 k.k. istotna jest data wszczęcia postępowania w sprawie, a nie przeciwko osobie, albowiem zawarty w art. 297 § 3 k.k. zwrot „przed wszczęciem postępowania karnego” dotyczy wszczęcia postępowania w sprawie, a nie wszczęcia postępowania przeciwko osobie (postanowienie SN z dnia 1 października 2014r., III KK 103/14, OSNKW 2015r., nr 2, poz. 16). Nie ma zatem znaczenia data wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutu, a data wszczęcia postępowania przygotowawczego. Wprawdzie, jak wynika z akt sprawy śledztwo zostało wszczęte 7 maja 2007r., (k. 6), a następnie przedłużone w dniu 27 czerwca 2007r. (k. 7), lecz było ono wówczas prowadzone w sprawie utrudniania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przetargu publicznego na szkodę (...) Centrum (...) Ł. oraz nakłaniania funkcjonariusza publicznego w związku z pełnieniem przez niego funkcji publicznej do przyjęcia korzyści majątkowej. Z zestawienia powyższych dat jednoznacznie wynika, iż przed datą 23 maja 2007r., to jest spłacenia kredytu w banku (...) orany ścigania nie prowadziły wobec oskarżonej postępowania o ten czyn, a zatem z uwagi na treść art. 297§3 k.k., z którego m. in. wynika, iż nie podlega karze za przestępstwo oszustwa kredytowego, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zaspokoił roszczenie pokrzywdzonego, co w niniejszej sprawie miało miejsce, z kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonej w pkt 6 wyroku należało wyeliminować art. 297§1 k.k. Zważywszy na treść przepisu art. 435 k.p.k. sąd apelacyjny dokonał także takiej samej zmiany odnośnie czynu przypisanego oskarżonemu T. S. w pkt 2 zaskarżonego wyroku, albowiem mimo, iż obrońca oskarżonego T. S. (1) skarżył wyrok tylko w części dotyczącej o karze, ale te same względy co do zmiany wyroku na korzyść oskarżonej M. M. (1) przemawiały także za zmianą wyroku na korzyść oskarżonego T. S..

Z materiału dowodowego jaki został gromadzony w niniejszej sprawie jednoznacznie wynika, iż właścicielem nieruchomości w Ł. przy ul. (...) nie był T. S. (1), lecz oskarżona M. M. (1), a zatem należało dokonać korekty opisu czynów, o których mowa w zarzucie II i III aktu oskarżenia, w ten sposób, iż odnośnie czynu przypisanego oskarżonej M. M. (1) w pkt 6 wyroku i oskarżonemu T. S. w kt 2 wyroku (uczyniono to z uwagi na przepis art. 435 k.p.k.) przyjęto, że wprowadzenie kredytobiorcy w błąd dotyczyło tylko zdolności kredytowej M. M. (1) i polegało na załączeniu do wniosku kredytowego, a następnie do umowy kredytowej nierzetelnych i poświadczających nieprawdę dokumentów dotyczących zawarcia umów zleceń z Biurem (...) i osiągniętych z tego tytułu przez M. M. (1) dochodach, a z opisu czynu przypisanego M. M. (1) w pkt 7 wyroku i oskarżonemu T. S. w pkt 3 wyroku (art. 435 k.p.k.) z opisu czynu wyeliminowano zwrot „której rzeczywistym właścicielem był T. S. (1)”.

Nie zasługiwał natomiast na uwzględnienie podnoszony przez obu obrońców zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, polegający na tym, iż oskarżona działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej miała świadomość oraz zamiar zawierając umowy kredytowe z bankami (...) S.A i (...), doprowadzenia tych banków do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

W ocenie sądu apelacyjnego oskarżona M. M. (1), wbrew temu co sugerowali obrońcy oskarżonej, biorąc oba kredyty miała zamiar oszukańczy, a wskazuje na to zestawienie następujących okoliczności:

- 1) oskarżona miała świadomość tego, iż przy swoich zarobkach jako pracownik MOPS w Ł. nie miała zdolności kredytowej uzyskania najpierw kredytu 239.753,97 zł, a następnie 336.189,45 zł;
- 2) M. M. (1) miała także świadomość tego, iż przedmiotowej zdolności kredytowej uzyskania tak wysokich kredytów nie miał również oskarżony T. S. (1) i wynikało to nie tylko bezpośrednio z informacji uzyskanych od oskarżonego S., ale także z tego, iż jako pracownik MOPS w Ł. nadzorowała państwa S. jako rodzinę zastępczą dla A. N. – brata I. S.; miała zatem niezbędne informacje o statusie majątkowym rodziny oskarżonego T. S.;
- 3) przedstawiła do wniosków kredytowych, a następnie do umów kredytowych zawieranych z bankami (...) S.A i (...) nierzetelne i poświadczające nieprawdę dokumenty dotyczące zawartych umów zleceń z Biurem (...) i osiągniętych z tego tytułu dochodach;
- 4) nie informowała w/wym. banków, iż przedmiotową nieruchomość nabyła w imieniu własnym, lecz na rzecz i na koszt osoby trzeciej;
- 5) z poczynionych przez sąd meriti ustaleń nie wynika aby oskarżona M. M. (1) zabezpieczyła swoje interesy, chociażby poprzez sporządzenie na piśmie umowy finducjarnej nabycia nieruchomości (nie wspominają o tym w apelacjach także obrońcy oskarżonej);
- 6) oskarżona M. M. (1) nie kryła wcale tego, iż w momencie zawierania obu umów kredytowych na duże kwoty nie zamierzała spłacać rat udzielonych kredytów, gdyż miał to robić oskarżony T. S. (1), który jak się okazało nie wywiązał się z tego w należyty sposób;
- 7) znamienne z punktu widzenia zamiaru oskarżonej jest także to, iż mimo, że oskarżony T. S. nie wywiązywał się we właściwy sposób z płatności rat udzielonego przez bank (...) kredytu, oskarżona M. M. (1) zaciągnęła drugi kredyt, znacznie większy.

Z punktu widzenia przestępstwa oszustwa konieczne jest ustalenie, czy oskarżona miała zamiar wprowadzenia banków w błąd i niespłacenia kredytów już w chwili zawarcia umów kredytowych. Z ustaleń sądu meriti jednoznacznie wynika, iż oskarżona M. M. (1) już w chwili zawarcia umów kredytowych z bankami nie miała zamiaru spłacać zaciągniętych kredytów, gdyż jak sama podała, miał to czynić oskarżony T. S., co do którego miała pełną świadomość, iż nie ma on zdolności kredytowej, a zatem nie będzie mógł się wywiązać z obowiązku terminowego uiszczania rat zaciągniętego kredytu, pomijając już to, iż w tym zakresie nie wiązała ich żadna pisemna umowa, a tylko ustalenia o charakterze ustnym. Warto wspomnieć, iż zgodnie z art. 115§4 k. korzyścią majątkową jest zarówno korzyść dla siebie, jak i dla kogo innego, w tym wypadku dla oskarżonego T. S..

To, iż oskarżona M. M. (1) zaspokoiła w całości roszczenie banku (...) S.A. przed wszczęciem postępowania karnego, powoduje jedynie wyeliminowanie z podstawy skazania przepis art. 297§1 k.k., natomiast okoliczność, iż oskarżona spłaca kredyt zaciągnięty w banku (...), zresztą na skutek ugody zawartej pomiędzy bankiem a oskarżoną M. M. (1), albowiem oskarżony T. S. zaprzestał w pewnym momencie spłaty kredytu, nie depenalizuje zachowania obu oskarżonych, co sugeruje w pisemnej apelacji obrońca oskarżonej, albowiem istotnym momentem z punktu widzenia odpowiedzialności karnej za przestępstwo oszustwa jest chwila zawarcia umowy kredytowej. Wówczas to sprawca działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzając inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd albo wykorzystania błędu, musi mieć zamiar niespłacenia kredytu, co ponad wszelką wątpliwość zostało wykazane w niniejszej sprawie.

Nie ma podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 399§1 i 2 k.p.k. poprzez brak uprzedzenia oskarżonej i stron postępowania o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynów zarzuconych M. M. (1) aktem oskarżenia i zakwalifikowanie ich jako ciągu przestępstw, która to konstrukcja prawna skutkuje obostrzeniem odpowiedzialności

karnej. Brak stosownego uprzedzenia stron w trybie art. 399 § 1 k.p.k. o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu poprzez uznanie zachowań oskarżonej za ciąg przestępstw niewątpliwie stanowi naruszenie wskazanego przepisu kodeksu postępowania karnego. Podkreślenia jednak wymaga, że aby naruszenie przepisu postępowania mogło zostać uznane za względną przyczynę odwoławczą określoną w art. 438 pkt 2 k.p.k., musi ono mieć wpływ na treść orzeczenia. Jeżeli sąd ustala, że przypisane czyny zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw, lecz nie wymierza kary powyżej górnej granicy ustawowego zagrożenia, na co zezwala przepis art. 91 § 1 k.k. in fine, to uchybienie polegające na nieuprzedzeniu o możliwości zmiany kwalifikacji prawnej czynu nie stanowi mającego wpływ na treść orzeczenia naruszenia art. 399 § 1 k.p.k. (podobnie: wyrok SA w Gdańsku z dnia 9 kwietnia 2014r., II AKa 14/14, KZS 2015r., nr 3, poz. 91).

W okolicznościach niniejszej sprawy nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, zwłaszcza gdy ostrzeże się, iż sąd meriti prawidłowo ustalił katalog zarówno okoliczności łagodzących i obciążających i nadał im właściwego znaczenia (ustalonego katalogu okoliczności łagodzących i obciążających nie kwestionowali obrońcy oskarżonej), zaś kara orzeczona została w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a jej wykonanie zostało warunkowo zawieszona.

Odnosnie apelacji obrońców oskarżonych: B. C., M. B. – M. i J. S.

Apelacje obrońców oskarżonych zasługiwały na częściowe uwzględnienie. W orzecznictwie podkreśla się, iż przepis art. 229 § 3 k.k. określa typ kwalifikowany łapownictwa czynnego polegającego na udzieleniu albo obiecaniu udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej osobie pełniącej funkcję publiczną, aby skłonić ją do naruszenia przepisów prawa albo udzieleniu takiej korzyści za naruszenie przez tą osobę przepisów prawa. Utrwalona w orzecznictwie i doktrynie wykładnia wymienionego przepisu wskazuje, że pod pojęciem „naruszenia przepisów prawa” rozumieć należy takie naruszenie każdego aktu normatywnego obowiązującego powszechnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które oznacza niewykonanie nakazu lub przekroczenie zakazu, obowiązujących osobę pełniącą funkcję publiczną jako adresata tych norm. Naruszenie przepisów prawa w rozumieniu art. 229 § 3 k.k. nie obejmuje natomiast tych postępień i decyzji osób pełniących funkcje publiczne, które są uzależnione od ich oceny danej sytuacji faktycznej. Nie jest możliwe przypisanie sprawcy przestępstwa z art. 229 § 3 k.k. bez wskazania normy prawnej nakazującej osobie pełniącej funkcję publiczną określone postąpienie, a także ustalenia, że udzielenie korzyści majątkowej lub osobistej (bądź obietnica jej udzielenia) wiązało się z naruszeniem tej normy. Innymi słowy „naruszenie przepisów prawa”, o jakim mowa w art. 229 § 3 k.k., to naruszenie aktu normatywnego obowiązującego powszechnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które oznacza niewykonanie nakazu lub przekroczenie zakazu, obowiązujących osobę pełniącą funkcję publiczną jako adresata tych norm. Przypisanie natomiast odpowiedzialności karnej za przestępstwo określone w art. 229 § 3 k.k., wymaga wskazania normy prawnej nakazującej osobie pełniącej funkcję publiczną określone zachowanie, a także ustalenia, że udzielenie korzyści majątkowej lub osobistej (bądź obietnica jej udzielenia) wiązało się z naruszeniem tej normy (tak: wyrok SN z dnia 16 grudnia 2011r., V KK 140/11, OSNKW 2012r., nr 4, poz. 37). Te same uwagi należy odnieść do przestępstwa z art. 228§3 k.k. przewidującego odpowiedzialność karną osoby, która w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa (podkreślenie SA).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy nadmienić należy, iż oskarżeni: B. C., M. B. – M. i J. S. w związku z pełnieniem funkcji publicznych przyjmowali od oskarżonego T. S. korzyści majątkowe w postaci pieniędzy za zachowanie przy zawieraniu umów o najem lokali z pominięciem procedury konkursowej przez klientów Biura (...), które to jednak procedury nie stanowiły norm prawnych obowiązujących powszechnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zatem brak było podstaw prawnych do kwalifikowania zachowania oskarżonych jako przestępstwa z art. 228§3 k.k., lecz tylko jako przestępstwo z §1 art. 228 k.k.

W tym stanie rzeczy sąd apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok odnośnie czynów przypisanych oskarżonym B. C. (pkt 9 wyroku) i J. S. (1) (pkt 16 wyroku) w ten sposób, iż z opisu czynów wyeliminował zwrot „stanowiące naruszenie przepisów prawa” oraz przyjął, iż oskarżeni zachowaniem swoim wyczerpali dyspozycję art. 228§1 k.k. W odniesieniu natomiast czynów przypisanych oskarżonej M. B. – M. (pkt 12 i 13 wyroku) z ich opisu sąd apelacyjny wyeliminował

zwrot „stanowiące naruszenie przepisów prawa” i przyjął, że czyn z zarzutu VII wyczerpuje dyspozycję art. 228§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a czyn z zarzutu V dyspozycję art. 228§1 k.k., a nadto przyjął, iż stanowią one ciąg przestępstw.

Konsekwencją przyjęcia przez sąd apelacyjny łagodniejszej kwalifikacji prawnej był złagodzenie orzeczonej wobec oskarżonej B. C. (1) kary pozbawienia wolności do 1 roku i 2 miesięcy, a wobec oskarżonego J. S. (1) i oskarżonej M. M. (2) do 1 roku i 6 miesięcy, przy jednoczesnym uwzględnieniu katalogu okoliczności łagodzących i obciążających ustalonych przez sąd meriti.

Za tym, iż oskarżeni: B. C., M. B. – M. i J. S. przyjmowali korzyści majątkowe w postaci pieniędzy za zawieranie umów dotyczących lokali z pominięciem procedury konkursowej przemawiają następujące okoliczności:

- 1) uznając oskarżonych za winnych popełnienia przestępstw sprzedajności przez osobę pełniącą funkcję publiczną, sąd meriti oparł się przede wszystkim na wyjaśnieniach oskarżonego T. S., uznając je za wiarygodne;
- 2) zdaniem sądu apelacyjnego dokonana przez sąd okręgowy ocena wyjaśnień złożonych przez oskarżonego T. S. (1) zasługują na pełną ochronę przewidzianą przepisem art. 7 k.p.k., albowiem sąd meriti: a) wziął pod uwagę całokształt ujawnionych istotnych okoliczności sprawy (art.410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art.2 §2 k.p.k.); b) przeprowadził rozważania dotyczące wszystkich okoliczności, przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonych (art. 4 k.p.k.); c) uzasadnił swoje stanowisko wyczerpująco i logicznie, z jednoczesnym uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (art.424§1 pkt 1 k.p.k.) – zobacz podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 1990r., WRN 149/90, OSNKW 1991r., nr 7-9, poz. 41; znamienne jest także to, iż żadna z apelacji w przekonujący sposób nie wykazała aby dokonana przez sąd meriti ocena materiału dowodowego miała charakter dowolny, to jest dokonanej z naruszeniem reguł zasady swobodnej oceny dowodów;
- 3) wskazane przez oskarżonego T. S. okoliczności związane z realizacją umów sprzedaży bądź zamiany mieszkań potwierdzili licznie przesłuchani świadkowie, którzy byli stronami przedmiotowych umów;
- 4) wiarygodność wyjaśnień T. S. znajduje potwierdzenie także w ujawnionych dokumentach w postaci m. in. umów, czy aktów notarialnych;
- 5) wyjaśnienia oskarżonego T. S. w wielu miejscach korespondują, m. in. z wyjaśnieniami M. M. (1) i A. W.;
- 6) za wiarygodnością oskarżonego T. S. oprócz tego, iż w dokładny sposób opisywał okoliczności wręczania korzyści majątkowej poszczególnym oskarżonym, świadczy także to, iż dostarczył organom ścigania dowodów przeciwko sobie, obciążając jednocześnie siebie samego w składanych wyjaśnieniach;
- 7) przewód sądowy nie wykazał aby oskarżony T. S. miał racjonalny powód fałszywego pomówienia współoskarżonych;
- 8) znamienne z punktu widzenia wiarygodności oskarżonego T. S. jest niewątpliwie to, iż współoskarżeni wskazywali na brak możliwości wystąpienia takiej sytuacji, w której potencjalny najemca dysponowałby lokalem, robił remont, jeszcze przed podpisaniem umowy najmu, co pozostaje w sprzeczności nie tylko z wyjaśnieniami oskarżonego T. S., ale przed wszystkim z zeznaniami świadków: M. G., Z. W., J. S., W. M. i innych.

Rolą obrony jest szerzenie wątpliwości mających skutkować wnikliwszą analizą materiału dowodowego i doprowadzenie do jak najpełniejszego wyeliminowania występujących w nim niezgodności. W razie braku możliwości ich usunięcia, zgodnie z zasadą in dubio pro reo oraz domniemaniem niewinności oskarżonego, wynikiem działania obrony będzie rozstrzygnięcie nieusuniętych sprzeczności na korzyść oskarżonego. W przedmiotowej sprawie jednakże wątpliwości podnoszone przez obrońców w apelacjach nie są wątpliwościami w rozumieniu art. 5 § 2 k.p.k.

Zgodnie bowiem z zasadą swobodnej oceny dowodów, organ procesowy ocenia dowody i wyciąga z nich wnioski według wewnętrznego przekonania, nieskrępowanego regułami prawnymi. Zasada swobodnej oceny dowodów, jaka przyjęta została przez polski model postępowania karnego nie oznacza jednak, iż ocena ta ma charakter

dowolny, albowiem sąd meriti powinien wyjaśnić, w jaki sposób dowody ocenił i dlaczego wyciągnął z nich takie, a nie inne wnioski dotyczące konkretnych ustaleń faktycznych. Sąd przy ustaleniach faktycznych związany jest: a) całokształtem przeprowadzonego postępowania dowodowego; b) zasadami prawidłowego (logicznego) rozumowania; c) wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd odwoławczy rozpoznający apelację dokonuje natomiast kontroli swobodnej oceny dowodów dokonanej przez sąd I instancji (zobacz szerzej: T. Grzegorzyc, J. Tylman, Polskie postępowanie karne, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003r., s.90 – 94; S. Waltoś, Proces karny – zarys systemu, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003r., s. 255 - 259).

Dokonana przez sąd apelacyjny kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku przede wszystkim poprzez pryzmat zarzutów apelacyjnych, a w szerszym zakresie z urzędu (zobacz np. art. 439§1 k.p.k., art. 440 k.p.k., art. 455 k.p.k.), nie dały podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w szerszym zakresie, niż to uczynił w niniejszej sprawie sąd odwoławczy.

Konkludując przedmiotowe rozważania autorzy pisemnych środków odwoławczych nie dostarczyli przekonywujących argumentów, które pozwoliłyby uznać za trafne zarzuty dotyczące: a) błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przypisaniu oskarżonemu sprawstwa zarzucanych im czynów w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył do tego jednoznacznych i przekonywujących podstaw; b) obrazy przepisów prawa procesowego w sposób, który mógłby mieć wpływ na treść wyroku wydanego przez sąd I instancji (art. 5 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 413§1 i 2 k.p.k., art.424§1 i 2 k.p.k.); c) rażącej niewspółmierności kary. Jako zasadny okazał się tylko zarzut naruszenia prawa materialnego, to jest art. 228§3 k.k., co też spowodowało wydanie przez sąd apelacyjny w tym zakresie orzeczenia reformatoryjnego.

Wbrew sugestii obrońcy oskarżonego J. S. sąd meriti nie dopuścił się wcale obrazy przepisu art. 413§1 pkt 4 i§2 pkt 1 k.p.k. Niezbędnym elementem wyroku jest przytoczenie opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu (art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k.), zaś w przypadku wyroku skazującego dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikacji prawnej (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.). Wynikający z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. obowiązek dokładnego określenia przypisanego oskarżonemu czynu oznacza, że w jego opisie należy zawrzeć te elementy, które należą do istoty czynu, a więc dotyczące podmiotu czynu, rodzaju atakowanego dobra, czasu, miejsca i sposobu jego popełnienia oraz skutków, zwłaszcza rodzaju i wysokości szkody. W szczególności powinien on zawierać wszystkie znamiona przypisanego typu przestępstwa (postanowienie SN z dnia 4 kwietnia 2013r., II KK 71/13, OSNKW 2013r., nr 8, poz. 65). Przechodząc już bezpośrednio na grunt niniejszej sprawy warto przypomnieć, iż na skutek wydanego przez sąd apelacyjny wyroku reformatoryjnego oskarżony J. S. został ostatecznie uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 228§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W opisie przypisanego oskarżonemu czynu znajdują się wszystkie wymagane elementy, w tym przede wszystkim: określenie podmiotu, czasu, miejsca i sposobu działania w sposób, który wyczerpuje całą dyspozycję wspomnianego wcześniej przepisu art. 228§1 k.k., w tym także określona została wysokość uzyskanej korzyści majątkowej przez oskarżonego, co jest niewątpliwie istotne z punktu widzenia oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu, a także zostały dokładnie opisane wszystkie czyny składające się na przestępstwo ciągle.

Z przedstawionego przez oskarżonego J. S. zaświadczenia dotyczącego jego nieobecności za okres 2003r.-2007r. wynika, iż były to krótkie nieobecności, głównie związane z urlopem wypoczynkowym. Okoliczność, iż urlop wypoczynkowy pokrywał się nieraz z terminem prac komisji przetargowej w żaden sposób, zważywszy na opis czynu przypisanego oskarżonemu, nie wyklucza możliwości popełnienia przez oskarżonego J. S. przestępstwa z art. 228§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Podnoszenie zarzutu naruszenia art. 424§2 k.p.k. poprzez nienależyte przytoczenie okoliczności uzasadniających orzeczenie wobec oskarżonych kar z pominięciem zasady indywidualizacji, nie znajduje racjonalnego uzasadnienia w okolicznościach niniejszej sprawy, albowiem z treści uzasadnienia jednoznacznie wynikają jakie okoliczności sąd brał pod uwagę wymierzając oskarżonemu karę, a ponadto sąd meriti uczynił to w sposób, który umożliwił dokonanie rzetelnej kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia, w tym także w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych.

Skuteczne posłużenie się przez skarżącego zarzutem naruszenia przepisu art. 5§2 k.p.k. może przynieść skarżącemu oczekiwany efekt jedynie wówczas, gdy zostanie wykazane, że orzekający w sprawie sąd rzeczywiście miał wątpliwości o takim charakterze i rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego. Dla zasadności tego zarzutu nie wystarczy zaś zaprezentowanie przez stronę własnych wątpliwości co do stanu dowodów. Dodać także należy, że przepis art. 5 § 2 k.p.k. wprost odnosi się do istnienia wątpliwości przy ustalaniu stanu faktycznego po stronie sądu orzekającego. O naruszeniu tego przepisu można zatem mówić wówczas, gdy sąd, ustalając, że zachodzą nie dające się usunąć wątpliwości, rozstrzygnie je na niekorzyść skazanego (podobnie wyrok SN z dnia 6 czerwca 2014r., V KK 358/13, Prok. i Pr. – wkł. 2014r., nr 9, poz. 5). Taka zaś sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie, a zatem brak jest podstaw do skutecznego podnoszenia zarzutu naruszenia zasady in dubio pro reo.

Kara jaka została orzeczona wobec oskarżonych za przypisane im czyny, w żadnym wypadku nie nosi cechy kary rażąco niewspółmiernie surowej w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., zwłaszcza gdy na opis czynu przypisanego oskarżonym spojrzysz się poprzez pryzmat orzeczonej w dolnych granicach kary pozbawienia wolności, której wykonanie wobec każdego z oskarżonych zostało w dodatku warunkowo zawieszona.

Nie jest także zasadny zarzut naruszenia art. 45§1 k.k. poprzez orzeczenie przepadku korzyści majątkowej w kwocie ponad 18.500 zł. od oskarżonej M. M. (2), to jest w zakresie w jakim według ustaleń sądu oskarżona korzyści majątkowej nie osiągnęła, gdyż przepis art. 45§1 k.k. przewiduje możliwość orzeczenia przepadku korzyści albo jej równowartości jeżeli sprawca osiągnął z popełnienia przestępstwa, chociażby pośrednio, korzyść majątkową niepodlegającą przepadkowi przedmiotów wymienionych w art. 44 § 1 lub 6 k.k. Z ustaleń poczynionych w tym zakresie przez sąd meriti jednoznacznie wynika bowiem, iż przedmiotową kwota 3.000 zł oskarżony T. S. rozliczył jako własne koszty, które poniósł w związku ze staraniami jakich się podjął aby uzyskać lokal mieszkalny dla D. P. (zobacz str. 68-69 uzasadnienia sądu okręgowego), a zatem istniała w ocenie sądu apelacyjnego podstawa do orzeczenia także przepadku wspomnianej kwoty 3.000 zł.

Odniesienie apelacji obrońcy oskarżonej A. W. (1)

Apelacja obrońcy oskarżonej, z podobnych przyczyn jak w przypadku oskarżonych: B. C., M. B. – M. i J. S., skutkować musiała zmianą zaskarżonego wyroku i przyjęcie, iż oskarżona A. W. zachowaniem swoim wyczerpała dyspozycję art. 229§1 k.k. (zobacz argumentację sądu apelacyjnego dotyczącą w/wym. oskarżonych, która pozostaje aktualna także w odniesieniu do oskarżonej A. W.). Przyjęcie korzystniejszej kwalifikacji spowodowało złagodzenie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności do 6 miesięcy. W pozostałym zakresie wyrok sądu meriti wobec oskarżonej A. W. nie podlegał zmianie.

Podnoszony przez obrońcę oskarżonego zarzut naruszenia wskazanych przepisów postępowania ma charakter typowo polemiczny, albowiem autor pisemnej apelacji poza polemicznymi uwagami nie przedstawia przekonywujących argumentów wskazujących na naruszenie przez sąd meriti przepisów postępowania i to w dodatku w sposób, który mógł mieć wpływ na treść wydanego wyroku.

W ocenie obrońcy oskarżonego sąd meriti dokonując oceny wyjaśnień oskarżonego T. S. naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów. Z twierdzeniem tym nie można się zgodzić, albowiem lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku jednoznacznie wskazuje na to, iż sąd I instancji dokonał oceny wyjaśnień T. S. w sposób zgodny z regułami zasady swobodnej oceny dowodów.

Obrońca oskarżonego zarzuca ponadto sądowi meriti naruszenie art. 4 k.p.k., to jest zasady obiektywizmu. Określona w art. 4 k.p.k. zasada obiektywizmu obejmuje zarówno dyrektywę bezstronności organów procesowych w odniesieniu do stron i innych uczestników postępowania, jak i zakaz kierunkowego nastawienia do określonej sprawy karnej. Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie, zgodnie przyjmuje się, iż naruszenie art. 4 k.p.k. nie może w ogóle stanowić samodzielnej, autonomicznej podstawy apelacyjnej, jak to uczynił obrońca oskarżonego w niniejszej sprawie. Przepis ten określa bowiem ogólną dyrektywę postępowania i dopiero wskazanie tych przepisów ustawy procesowej, które miał sąd naruszyć, wbrew tej zasadzie obiektywizmu, o której ten przepis stanowi, czyni taki zarzut (choćby)

formalnie poprawnym (zobacz: postanowienie SN z dnia 21 listopada 2012r., IV KK 244/12, Lex nr 1232843; postawienie SN z dnia 20 listopada 2012r., V KK 92/12, Lex nr 1231665; postanowienie SN z dnia 3 kwietnia 2012r., V KK 338/11, Lex nr 1163976; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 26 czerwca 2013r., II AKa 181/13, Lex nr 1356730; B. Augustyniak, K. Eichstaedt, M. Kurowski, D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego – komentarz, Warszawa 2013r., Tom I, s. 45; T. Grzegorzczak, Kodeks postępowania karnego – komentarz, Warszawa 2014r., Tom I, s. 60; P. Hofmanski, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks postępowania karnego – komentarz, Warszawa 2011r., Tom I, s. 58).

Nie ma także podstaw do skutecznego podnoszenia zarzutu naruszenia przepisu art. 424§1 k.p.k., albowiem sporządzone pisemne uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom formalnym (zawiera wszystkie niezbędne elementy) i zapewnia realną możliwość dokonania kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia.

Także chybiony jest zarzut dotyczący naruszenia obowiązków przez przewodniczącego składu orzekającego, poprzez zaniechanie podjęcia czynności z urzędu w zakresie kierowania rozprawą główną, tak aby wyjaśnione zostały wszystkie istotne okoliczności sprawy. Skoro bowiem oskarżony T. S. skorzystał z prawa do milczenia, przewodniczący składu orzekającego nie ma żadnego legalnego instrumentu prawnego aby spowodować udzielenie odpowiedzi na pytania obrońców innych oskarżonych.

Niewątpliwie za przypisaniem oskarżonej A. W. popełnienia przestępstwa udzielenia J. S. (1) korzyści majątkowej w kwocie 5.000 zł przemawiają jednoznacznie:

1) wyjaśnienia samej oskarżonej A. W. złożone w stadium postępowania przygotowawczego, kiedy to wskazała na motywy i pobudki swojego działania; oskarżona w postępowaniu przygotowawczym była wielokrotnie przesłuchiwana, a nawet konfrontowana z oskarżonym J. S.;

2) konsekwentne wyjaśnienia oskarżonego T. S.;

a ponadto:

3) wyjaśnienia ze śledztwa oskarżonej A. W. korespondują z zeznaniami I. B., która podała, iż w sprawie przyjęcia w zarząd nieruchomości przy ul. (...) w Ł. oraz spłaty zadłużenia rozmawiała z nią oraz z J. S. (1) oskarżona A. W. (1) i po tym podjęli decyzję o skróceniu okresu przedawnienia należności do 3 lat.

Kara jaka została orzeczona oskarżonej nie jest rażąco niewspółmiernie surowa, skoro orzeczono wobec w/wym. karę w dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a jej wykonanie warunkowo zawieszono.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu T. S. (1) i oskarżycielowi posiłkowemu S. D. w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 14 ust. 2 pkt 5 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).

Z uwagi na to, iż sąd apelacyjny nie uwzględnił apelacji obrońcy oskarżonego T. S., był zobligowany, z uwagi na złożony wniosek, zasądzić od w/wym. oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. O. kwotę 600 zł, tytułem zwrotu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Mając na uwadze treść przepisu art. 624§1 k.p.k. sąd apelacyjny zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem apelacyjnym.